

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209

www.instante.justice.md

1-35/3-46 14.11.15

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28, MD-2004

Curtea de Apel Centru, vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată în cadrul procesului civil nr. 2a-2021/24, la cererea depusă de URECHE VIRGILIU în cauza URECHI VIRGILIU vs. INSTITUȚIA MEDICO-SANITARĂ PUBLICĂ INSTITUTUL ONCOLOGIC - Alte litigii de muncă ale muncitorilor și funcționarilor.

Anexă:

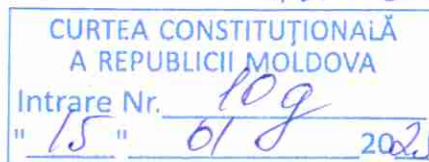
1. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în original, pe 32 file.
2. Copia Încheierii din Curții de Apel Chișinău.

Judecătorul

Curții de Apel Centru

MALÎI Ala

12:50

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, nr.28

Mun. Chișinău, MD-2004

Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

a textului „într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare a salariatului”

din art.90, alin.(2) lit.a) din Codul Muncii

I. AUTORUL SESIZĂRII

URECHI Virgiliu, parte în proces, apelant în cauza civilă, dosar nr.2a – 2021/2024

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect verificarea constituționalității sintagmei “*într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare a salariatului*” din art.90, alin.(2) lit.a) din Codul Muncii.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT

La data de 09.02.2023, Urechi Virgiliu a depus o cerere de chemare în judecată către IMSP Institutul Oncologic, cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă (*în calitate de medic și în calitate de cercetător științific*), repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe 29.02.2024, de către Judecătoria Cușnir Svetlana, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cererea de judecată a fost admisă parțial, prin care s-a constatat încălcarea dreptului la muncă în calitate de medic, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, inclusiv, ce ține de solicitarea reclamantului de a constata încălcarea dreptului la muncă și în calitate de cercetător științific.

Pe data de 07.03.2024 a fost depusă cererea de apel nemotivată, dosar.nr.2-2734/2023.

Pe data de 15.07.2024 a fost depusă cererea de apel motivată cu solicitarea de casare parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024 și emiterea unei noi hotărâri prin care se admit pretențiile solicitate în cererea de apel.

De către Colegiul Civil al Curții de Apel a fost fixată data ședinței de judecată pe 11 decembrie 2024, unde are loc examinarea în ordin de apel a cererii de apel privind solicitările formulate în cerere, inclusiv, cu încasarea salariului **pentru toată perioada de absență forțată de la muncă în calitate de cercetător științific**,

IV.EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

A. ÎN DREPT,

Prevederile relevante ale Constituției RM

Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt **egali în fața legii** și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, **la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă**, precum și la protecția împotriva șomajului.

Articolul 44 Interzicerea muncii forțate

(1) Munca forțată este interzisă.

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) **Dreptul la proprietate privată**, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 47

Dreptul la asistență și protecție social

(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

Prevederile relevante din Codul Muncii a RM

În conformitate cu art.1 din Codul Muncii (*ulterior – CM*) *remunerație - retribuire bănească care include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), precum și toate adaosurile, sporurile, premiile și alte plăți de stimulare și compensare acordate salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă pentru munca prestată;*

În conformitate cu art.5, lit.b) din CM *Principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă sînt următoarele: interzicerea muncii forțate (obligatorii), a discriminării după orice criteriu și a hărțuirii sexuale în domeniul raporturilor de muncă;*

În conformitate cu art.5, lit.e) din CM *Principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă sînt următoarele: egalitatea în drepturi și în posibilități a salariaților;*

În conformitate cu art.5, lit.f) din CM *Principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă sînt următoarele: garantarea dreptului fiecărui salariat la achitarea la timp integrală și echitabilă a salariului care ar asigura o existență decentă salariatului și familiei lui;*

În conformitate cu art.5, lit.f¹) din CM *Principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă sînt următoarele: remunerarea egală pentru o muncă egală sau pentru o muncă de valoare egală;*

În conformitate cu art.5, lit.k) din CM *Principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă sînt următoarele: obligativitatea reparării integrale de către angajator a prejudiciului material și a celui moral cauzate salariatului în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă;*

În conformitate cu art.7, alin.(4), lit.a) din CM *La munca forțată (obligatorie) se atribuie: încălcarea termenelor stabilite de plată a salariului sau achitarea parțială a acestuia;*

În conformitate cu art.9, alin.(1), lit.d) din CM *Salariatul are dreptul la achitarea la timp și integrală a salariului*, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea și calitatea lucrului efectuat;

În conformitate cu art.90, alin.(2), lit.a) din CM *Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu;*

B. ÎN FOND,

Luînd ca baza normele Constituției sus-menționate, cât și prevederile din Codul Muncii, enumerate *supra*, consider că sintagma **“înr-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare a salariatului”** din art.90, alin.(2) lit.a) din Codul Muncii este neconstituțională din următoarele considerente.

B.1. Plafonarea despăgubirii, *înr-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare a salariatului*, la care este ținut angajatorul pentru concedierea ilegală a salariatului **afectează dreptul la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă**, contrar atît a prevederilor din art.5, lit.f), lit.f¹), lit.k) din Codul Muncii, cât și a prevederilor art.43, alin.(1) garantate de Constituție.

B.1.1. Salariul pentru absență forțată de la locul de muncă poate fi considerat un venit ratat, deoarece angajatul pierde o parte din salariul său din cauza lipsei de prezență la locul de muncă. În acest sens, chiar și Codul Civil al Republicii Moldova nu plafonează perioada pentru care poate fi incasat venitul ratat. În acest sens considerăm abuzive prevederile art. 90 din Codul Muncii prin plafonarea despăgubirii or, aceste limitări sunt neconstituționale contrar atît a prevederilor din art.5, lit.f), lit.f¹), lit.k) din Codul Muncii, cât și a prevederilor art.43, alin.(1) garantate de Constituție.

B.2. Deasemenea, plafonarea despăgubirii, menționată *supra*, din partea angajatorului, în caz de concediere ilegală, **restrînge dreptul salariatului la o despăgubire proporțională pierderii suferite**, care nu justifică în niciun mod această plafonare *care nu va depăși 12 salarii medii lunare*, ingerinta în lege ar fi o “*privare de proprietate*”. Or, conform art.46, alin.(2) din Constituție, venitul salariatului (*salariul*) reprezintă **proprietatea lui privată, care nu poate fi expropriată, doar în cazurile de utilitate publică**, fapt ce este contrar atît prevederilor la art.9, alin.(1) din Codul Muncii.

Potrivit jurisprudenței CtEDO în Cauza *Buchen împotriva Cehiei*, 2006, s-a subliniat că în conformitate cu art. 14 din Convenție privitor la interzicerea discriminării și art. 1 din Protocolul 1 referitor la protecția proprietății, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că „noțiunea de bun înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are valoare economică, astfel încât dreptul la pensie și evident, dreptul la salariu sunt asimilate dreptului de proprietate.”

Din aceste considerente, privarea *parțială* al persoanei de salariul (*bunul*) integral al său, în cazul de concediere ilegală, **ar echivala cu privarea *parțială* de proprietatea sa.**

Prin urmare, sintagma criticată “*într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare a salariatului*” face incident art. 46, alin.(1-2) din Constituție coroborat cu art.54, alin.(1) din Constituție și art.1 din Protocolul Adițional la CEDO (*protecția proprietății*).

B.3. Luînd în considerație că de către IMSP Institutul Oncologic, în mod deliberat, ilegal și abuziv nu am fost admis la muncă în calitate de cercetător științific din data de 16.11.2022, iar ședința de judecată la Curtea de Apel este fixată pe 11.12.2024 (*la mai mult de 24 de luni din ziua neadmiterii în câmpul muncii în calitate de cercetător științific*), în cazul admiterii apelului și constatării privării ilegale de către IMSP Institutul Oncologic a dreptului la muncă în calitate de cercetător științific, angajatorul va fi obligat să repare doar *parțial* prejudiciul material, ceea ce denotă faptul că minimum 12 luni, din cele 24 luni, de absență forțată de la locul de muncă **nu va fi reparată** de către angajator. Adică, cele 12 luni, minimum, în această speță, se prezumă a fi încadrate în noțiunea de **muncă forțată** (*deoarece nu este remunerată, adică prejudiciul material nu va fi reparat de către angajator*) ceea ce este contrar atît prevederilor la art. 7, alin.4, lit.a) și art.9, alin.(1), lit.d) din Codul Muncii, ceea ce face incident art.44, alin.(1) din Constituție.

B.4. Luînd în considerație, că statul își realizează activitatea prin intermediul autorităților publice și a instituțiilor publice (*IMSP Institutul Oncologic în speța dată*), or, în temeiul art.47, alin.(1) din Constituție – *Statul este obligat să ia măsuri ca orice om să aibă un nivel de trai decent*. Prin neacordarea unei despagubiri adecvate se atentează lipsa de mijloace de subzistență pentru perioada care excede cele 12 luni plafonate de legiuitor, care de regulă în cazuri de litigiu duc la scăderea nivelului de trai a salariatului. Ca urmare unei Hotărâri judecătorești, similar principiilor Convenției Europene a Drepturilor Omului urmează a fi restabilite efectiv toate drepturile încălcate inclusiv salariul neachitat **pentru toată perioada** de absență forțată de la locul de muncă.

Nivelul de trai decent este direct proporțional cu venitul omului. Sintagma asupra căreia se solicită de a exercita controlul constituționalității restrînge dreptul salariatului de a avea un trai decent, deoarece va lipsi “*în mod legal*” de venitul care i se cuvine în cazul eliberării ilegale din câmpul muncii, ceea ce face incident și art.47, alin.(1) din Constituție coroborat cu art.54 din Constituție.

B.5. Luînd în considerație cele menționate *supra* la subcapitolul În Fond, limitarea în dreptul salariatului de a fi reparat integral prejudiciul material din partea angajatorului – reprezintă o tentă de *comportament discriminatoriu* în comparație cu alți salariați, care sunt remunerați integral, *ce face o ingerință crasă în principiul egalității în drepturi a salariaților*, ce este contrar prevederilor la art.5, lit.b) și lit.e) din Codul Muncii, fapt ce face incident art.16, alin.(2) din Constituție, coroborat cu art.43, alin.(1) și art.54 din Constituție.

Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Dreptul salariaților de a nu fi concediați ilegal reprezintă o componentă a dreptului universal la muncă și protecție împotriva șomajului și este prevăzut și în art.23 din *Declarația Universală a Drepturilor Omului* adoptată în 1948 la New York, și art.24 din *Carta Socială Europeană* (revizuită) adoptată în 1996 la Strasbourg. Aceleași instrumente juridice sunt expuse și în art.43 din Constituția Republicii Moldova.

Prin Legea nr. 243 din 28.07.2022, legiuitorul a adoptat, în esență, o lege care profită angajatorii, pe de o parte, și care este în detrimentul salariaților concediați ilegal, pe de altă parte, aceste două dimensiuni aflându-se, în același timp, într-o relație de conexiune indisolubilă și anume – *prin repararea parțială a prejudiciului material din partea angajatorului în caz de conderiere ilegală, chiar dacă salariatul a absentat forțată la locul de muncă chiar și mai mult de 12 luni.*

Modificarea art.90 din Codul Muncii prin Legea nr. 243 din 28.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, este în detrimentul salariaților deoarece nu îi protejează împotriva concedierilor ilegale prin asigurarea unei despăgubiri integrale a salariului total ratat prin absența forțată de la muncă, proporțional duratei totale efective a acesteia sau a prejudiciul real suportat (*care poate fi mai mare decât doar durata absenței forțate*). Totodată, detrimentul juridic invocat constă în ignorarea lipsei oricărei vinovății a salariatului atât pentru (i) faptul concedierii ilegale cât și pentru (ii) durata absenței forțate de la muncă.

Totodată, acest *instrument juridic (sintagma criticată)* nu numai că restrânge în drepturi salariatul concediat ilegal, *dar și îl pune într-o poziție neegală față de alți salariați*, ale căror drepturi nu sunt încălcate, ceea ce *denotă o tentă discriminatorie* – fapt inadmisibil într-un stat de drept.

Nota informativă la proiectul de lege nr.146 din 20.04.2022, prin care au fost adoptate modificările respective la Codul Muncii, nu conține nicio justificare referitoare la modificarea propusă la art. 90 din Codul Muncii privind plafonarea răspunderii angajatorului în cazul concedierii ilegale.

Astfel, limitarea răspunderii angajatorilor pentru concediere ilegală nu urmărește un scop legitim într-o societate democratică și nici nu corespunde criteriilor de proporționalitate.

Într-un stat de drept, *care are și statut de țară candidat la aderarea la UE* – nimic nu justifică plafonarea răspunderii angajatorului pentru concediere ilegală, nici interesul economic al angajatorilor, nici durata procedurilor în instanțele de judecată. Orice limitări ale drepturilor salariaților trebuie să fie justificate cel puțin prin prisma faptului ca acestea să fie necesare și să răspundă unui interes general.

Necătfînd la faptul că litigiile de muncă sunt incluse în categoria litigiilor care trebuie examinate cu celeritate și cu prioritate – legea prevede mecanisme pentru descurajarea abuzurilor de drepturile procedurale și evitarea tergiversării procedurilor.

Consider că sintagma criticată contravine prevederilor constituționale și celor cuprinse în instrumentele juridice internaționale în materie de muncă se desprinde și din jurisprudența europeană.

Spre exemplu, în cauza *Confederația Generală a Muncii v. Franța* din 23 martie 2022, Comitetul European al Drepturilor Sociale a examinat noile prevederi ale Codului Muncii francez, care stabileau un plafon al despăgubirilor acordate salariatului în cazul concedierii acestuia în lipsa unor motive reale și serioase. *Comitetul European* a menționat că mecanismele de compensare sunt conforme cu *Carta Socială Europeană* doar dacă acestea îndeplinesc următoarele condiții: (i) prevăd rambursarea pierderilor financiare suportate de salariat **între data concedierii și decizia instanței de apel**; (ii) prevăd posibilitatea de reintegrarea salariatului și/sau (iii) prevăd o despăgubire la un nivel suficient de ridicat pentru a descuraja angajatorul și de a repara prejudiciul suportat de salariat.

Comitetul a subliniat că despăgubirea pentru concedierea ilegală **trebuie să fie proporțională cu pierderea suferită de victimă** și, în același timp, suficient de descurajatoare pentru angajatori. Plafonarea despăgubirilor care poate împiedica compensarea daunelor proporțional pierderilor suferite și faptul că această compensare nu ar fi suficient de descurajatoare pentru angajator încalcă articolul 24 din Cartă (a se vedea §153 din decizie).

Totodată, în această cauză, *Comitetul* a reținut că predictibilitatea care rezultă din plafonarea compensațiilor pentru cazurile de concediere ilegală a angajaților ar putea servi mai curând ca un stimulent pentru angajator în vederea concedierii ilegale a angajaților.

Potrivit *Comitetului*, plafoanele de compensare stabilite ar putea determina angajatorii să facă o estimare pragmatică, bazată pe o analiză cost-beneficiu a sarcinii financiare în cazul unei concedieri nejustificate. Mai mult, din cauza plafoanelor stabilite de lege, instanțele dispuneau de o marjă discreționară limitată la soluționarea cauzei pe fond, având în vedere circumstanțele individuale ale concedierilor nejustificate. Din acest motiv, legea le permitea instanțelor să neglijeze circumstanțele particulare ale cauzei și prejudiciul real suferit de salariat. Prin urmare, *Comitetul* a considerat că plafonul stabilit nu asigură respectarea dreptului la despăgubiri adecvate sau la alte compensații adecvate în sensul art.24, lit. b) din Cartă (a se vedea §159, 160 și 168 din decizie).

Doresc să menționez că remarcele reținute în Avizul Direcției Generale Juridice a Parlamentului, la proiectul nr.146 din 20.04.2022, care la pct.9 a atenționat asupra faptului că proiectul respective a fost elaborat **cu încălcarea procedurii de întocmire și prezentare**, inclusiv fără anumite consultări largi, mai ales cu sindicatele, fapte care, potrivit *HCC 14/2021, HCC 4/2021, HCC 8/2021* etc., constituie temei de declararea neconstituționalității.

C. Referințe

C.1. Decizia Comitetului European în cauza *Confederația generală a Muncii v. Franța* poate fi accesată la următorul link:

[https://hudoc.esc.coe.int/#{%22sort%22:\[%22escpublicationdate%20descending%22\],\[%22escdcreator%22:\[%22European%20Committee%20of%20Social%20Rights%22\],\[%22escdtype%22:\[%22FOND%22,%22Conclusion%22,%22Ob%22\],\[%22escstateparty%22:\[%22FRA%22\],\[%22escdcidentifier%22:\[%22cc-171-2018-dmerits-en%22}%22}\]}\]](https://hudoc.esc.coe.int/#{%22sort%22:[%22escpublicationdate%20descending%22],[%22escdcreator%22:[%22European%20Committee%20of%20Social%20Rights%22],[%22escdtype%22:[%22FOND%22,%22Conclusion%22,%22Ob%22],[%22escstateparty%22:[%22FRA%22],[%22escdcidentifier%22:[%22cc-171-2018-dmerits-en%22}%22}]})

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Din motivele invocate *supra*, în temeiul art.135, alin.(1), lit.a) și lit.g) din Constituția RM, solicit Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității sintagmei “*într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare a salariatului*” din art.90, alin.(2) lit.a) din Codul Muncii prin raportarea la prevederile art.16, alin.(2) și art.43, alin.(1); art.44,alin.(1); art.46, alin.(1-2); art.47, alin.(1) coroborate cu art.54, alin.(1) din Constituția Republicii Moldova și art.1 din Protocolul Adițional la CEDO.

VI. LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

1. Contractul individual de muncă în calitate de cercetător științific (1 filă);
2. Cererea de chemare în judecată Virgiliu Urechi către IMSP Institutul Oncologic (8 file);
3. Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29.02.2024 (7 file);
4. Cererea de apel motivată (7 file).

VII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în acest formular sunt veridice.

Cu respect,

Urechi Virgiliu

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: Svetlana Cușnir
Dosarul nr. 2a-2021/24
2-23020752-02-2a-20052024

ÎNCHEIERE

11 decembrie 2024

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători
Grefier

Ana Panov
Natalia Mămăligă și Ala Malii
Danu Blinovschi

examinând în ședință publică cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de Urechi Virgiliu, în cauza civilă la cererile de apel declarate de Urechi Virgiliu și Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Urechi Virgiliu către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a ț ă:

La 09.02.2023, Urechi Virgiliu a depus cerere de chemare în judecată către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată

Prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Urechi Virgiliu către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a constatat încălcat dreptul lui Urechi Virgiliu la muncă în temeiul contractului nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, în perioada 16.11.2022 - 06.03.2023. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic, în beneficiul lui Urechi Virgiliu, salariul pentru absența forțată de la muncă, în perioada 16.11.2022 - 06.03.2023, luându-se în calcul mărimea salariului prevăzut de pct. 12 al contractului nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, cu reținerile aferente. Calcularea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă urmează să se efectueze de către angajator, conform legislației în vigoare. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic, în beneficiul lui Urechi Virgiliu, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în mărime de 6000 (șase mii) lei. În rest acțiunea s-a respins ca

neîntemeiată. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 250,00 (două sute cincizeci,00) lei.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, la 7 martie 2024 Urechi Virgiliu a declarat apel nemotivat împotriva acesteia. La cererea de apel s-a anexat dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 50 lei.

La 18 martie 2024 Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic a declarat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Urechi Virgiliu și Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024. S-a acordat apelanților Urechi Virgiliu și Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru depunerea unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 lei (două sute lei). Totodată apelantul Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic urma să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 425 lei (patru sute douăzeci și cinci lei).

La data de 05 decembrie 2024, a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei "într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare a salariatului" din art. 90 alin.(2) lit. a) din Codul Muncii al RM.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de apelantul/intîmat Urechi Virgiliu Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135

alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În paragraful 83 din Hotărârea menționată, Curtea Constituțională a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă și de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.

La caz, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate constituie prevederile prevederilor art. 90 alin.(2) lit. a) din Codul Muncii al RM cu privire la repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu.

Colegiul atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către Urechii Virgiliu care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei.

Totodată, s-a constatat că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Colegiul menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei indicate *supra*, depusă de Urechii Virgiliu constituie o prerogativă a părții din proces.

Prin urmare, prevederile legale a căror control constituțional se solicită de Urechii Virgiliu sunt pertinente soluționării litigiului dedus judecății, or, excepția de neconstituționalitate este ridicată asupra prevederii prevederilor art. 90 alin.(2) lit. a) din Codul Muncii al RM, *cu privire la repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu.*

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a amâna examinarea cererii de apel în prezenta cauză, rezultând din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) Cod de procedură civilă, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

În urma celor relatate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Urechii Virgiliu

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederii art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul Muncii al RM, *cu privire la repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu*, cu amânarea examinării apelurilor până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269 - 270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d i s p u n e:

Se admite cererea depusă de Urechi Virgiliu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale a Republicii Moldova cererea depusă de Urechi Virgiliu privind controlul constituționalității prevederilor art. art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul Muncii al RM, *cu privire la repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu*.

Se amână examinarea cererilor de apel declarate de Urechi Virgiliu și Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Urechi Virgiliu către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată, până la pronunțarea Curții Constituționale a Republicii Moldova asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ana Panov

Natalia Mămăligă

Ala Malîi

